

A large yellow trapezoidal shape containing the text 'AFM Agenda 2019' in a bold, black, sans-serif font. The background of the entire page is a blue-toned image of a man in a white shirt with green and red financial data points overlaid on his face and body.

Contactpersonen

Nicolette Opdam
E: nicolette.opdam@hvglaw.nl
T: +31 62908 4667

Bianca van Tilburg
E: bianca.van.tilburg@hvglaw.nl
T: +31 62908 3812

Emanuel van Praag
E: emanuel.van.praag@hvglaw.nl
T: +31 62908 4045

Dennis Apperloo
E: dennis.apperloo@hvglaw.nl
T: +31 62125 1838

De AFM heeft voor 2019, 7 speerpunten bepaald. De 7 speerpunten komen voort uit drie belangrijke trends die door de AFM zijn geïdentificeerd:

1

Politieke onzekerheid: Een harde 'no deal'-brexit in maart 2019 is het meest prominente geopolitieke risico voor financiële ondernemingen.

2

Digitalisering van de financiële sector: Door digitalisering is het mogelijk om de consument steeds gericht en persoonlijker te benaderen. Gevolg: nieuwe aanbieders, datastromen en distributiemogelijkheden die financiële producten en advies toegankelijker maken. Tegelijkertijd neemt door de digitalisering het risico op cybercriminaliteit toe.

3

Transitie naar een duurzame economie en samenleving: Financiële ondernemingen kunnen hun besluitvormingsprocessen, beleid en investeringen op duurzamere leest schoeien. Daarnaast speelt de financiële sector een belangrijke rol in de mobilisatie van het benodigde kapitaal om een internationale duurzaamheids-agenda mogelijk te maken.

Op basis van deze drie trends heeft de AFM de volgende 7 speerpunten voor het toezicht vastgesteld:

Trends

- ▶ Politieke onzekerheid
- ▶ Digitalisering van de financiële sector
- ▶ Transitie naar een duurzame samenleving en economie

Speerpunten

1. Toezicht op nieuwe partijen en markten door brexit.
2. Voorkomen van onverantwoord gebruik van technologie en data.
3. Aanpak van niet-passende financiële producten.
4. Aandacht voor duurzaamheid in de financiële sector.
5. Aanpak van marktrisico's in de kapitaalmarkten.
6. Duurzame verbetering van de kwaliteit van accountantscontroles.
7. Tegengaan van witwassen en andere financieel-economische criminaliteit.

De 7 speerpunten zijn gebaseerd op de top 10-risico's. Volgens de AFM zet de economische groei in Nederland door en leidt dit tot een gezond economisch klimaat voor consumenten en investeerders. Tegelijkertijd ziet de AFM politieke onzekerheid – onder meer door brexit – en andere ontwikkelingen, zoals digitalisering en de transitie naar een duurzame samenleving. De AFM heeft op basis van deze trends en de daaraan verbonden risico's en mogelijkheden drie prioriteiten om het toezicht te optimaliseren vastgesteld. De AFM speerpunten in het toezicht zijn een invulling van met name prioriteit 1. De volgende drie prioriteiten zijn voor 2019 door de AFM vastgesteld:

Prioriteit 1: Het verkleinen van ongewenste risico's in de financiële markten door regulier en thematisch toezicht.

Prioriteit 2: Het versterken en vernieuwen van het toezicht door gericht te investeren in technologie en methodieken.

Prioriteit 3: Het vergroten van de effectiviteit, efficiëntie en wendbaarheid van de organisatie van de AFM.

Prioriteit 1: Het verkleinen van ongewenste risico's in de financiële markten door regulier en thematisch toezicht

Wij gaan hierna in op de 7 speerpunten die een belangrijk uitgangspunt vormen voor de inzet van de toezichtcapaciteit van de AFM.

1. Toezicht op nieuwe partijen en markten door brexit.
 - ▶ De AFM beoordeelt vergunningaanvragen van verschillende brexit-partijen en bouwt kennis en expertise op om te bepalen welke (toezicht)risico's spelen bij deze partijen.
 - ▶ De AFM investeert in IT om de hoeveelheid data te kunnen verwerken.
 - ▶ De AFM bouwt kennis en expertise op over de nieuwe (aanstaande) vergunninghouders, waaronder handelsplatformen en handelspartijen om te kunnen bepalen welke toezichtrisico's spelen bij deze partijen. Ook trekt de AFM personeel aan, voor zowel IT als toezicht.
 - ▶ De AFM werkt samen met ESMA en Europese collega-toezichthouders om toezichtarbitrage en versplintering zo veel mogelijk te voorkomen.
 - ▶ De AFM inventariseert en analyseert de gevolgen en impact van brexit op haar toezichttaken en organisatiestrategie.
 - ▶ De AFM informeert ondertoezichtstaande ondernemingen en consumenten over de gevolgen van brexit.

Hierna lichten wij de drie prioriteiten nader toe, waarbij wij met name aandacht besteden aan de activiteiten van de AFM voor 2019.

2. Voorkómen van onverantwoord gebruik van technologie en data

- ▶ De AFM onderzoekt de online beslisomgevingen van verschillende aanbieders van beleggingsproducten, waarbij digitale beïnvloeding een belangrijk element is. Daarnaast doet de AFM onderzoek naar robo-advies bij andere producten, zoals hypotheeken, pensioenproducten en arbeidsongeschiktheidsverzekering.
- ▶ De AFM ontwikkelt een aanpak voor crypto's en ICO's en beoordeelt in samenwerking met DNB en buitenlandse toezichthouders welke wetgeving nodig is.
- ▶ De AFM onderzoekt het toenemend gebruik van (klant)data en risico's voor de solidariteit binnen de verzekeringssector. Dit gebeurt door middel van een verkenning, waarbij duidelijker wordt wat de risico's zijn van ongewenste onverzekerbaarheid van consumenten.
- ▶ Marktpartijen die in het kader van PSD2 nieuwe betaaldiensten willen koppelen aan financiële diensten worden door de AFM gewezen op de financiële regelgeving en vergunningplichten.
- ▶ In 2019 ontwikkelt de AFM normen waaraan de inrichting van de kennis en ervaringstoets bij impactvolle financiële producten moet voldoen.

3. Aanpak van niet-passende financiële producten

- ▶ De AFM spoort hypotheekaanbieders aan om consumenten met een aflossingsvrije hypotheek actie te laten ondernemen om financiële problemen in de toekomst te voorkomen.
- ▶ De AFM neemt maatregelen indien blijkt dat kredietaanbieders te weinig doen om overkreditering te voorkomen. De AFM onderzoekt daarnaast of leningen qua vorm, looptijd en hoogte passend zijn voor de consument.
- ▶ De AFM onderzoekt in 2019 minimaal twee soorten beleggingsproducten. Als deze schadelijk blijken voor consumenten, kiest de AFM passende interventies. Een productverbod behoort tot de mogelijkheden.
- ▶ De AFM doet onderzoek naar het productontwikkelingsproces bij beleggingsproducten, waar tevens wordt gekeken naar de distributiestrategie.
- ▶ De informatie die aan consumenten wordt verstrekt over Exchanged Traded Funds moet correct, duidelijk en niet misleidend zijn. Bij overtreding dwingt de AFM aanpassing van de informatie af.

- ▶ Als blijkt dat bij de aanpassing van polisvoorwaarden bij schadeverzekeringen het klantbelang niet centraal staat, dwingt de AFM aanpassing af.

4. Aandacht voor duurzaamheid in de financiële sector

- ▶ De AFM doet onderzoek bij een aantal beursgenoteerde ondernemingen naar de toepassing van geïntegreerde verslaggeving.
- ▶ De AFM doet onderzoek naar de informatieverstrekking over duurzame beleggingsproducten.
- ▶ De AFM verkent de snel groeiende markt voor duurzame obligaties en inventariseert de risico's die met de marktontwikkelingen gepaard gaan.

5. Aanpak van marktrisico's in de kapitaalmarkten

- ▶ De AFM zet nieuwe beschikbare toezichtdata in (onder andere als gevolg van MiFID II) om de werking van de kapitaalmarkten nog inzichtelijker te krijgen.
- ▶ De AFM doet onderzoek naar transitierisico's bij de invoer van nieuwe rentebenchmarks.
- ▶ De AFM handhaaft wanneer er sprake is van handel met voorwetenschap of marktmanipulatie.
- ▶ Bij de goedkeuring van prospectussen ziet de AFM erop toe dat die begrijpelijk zijn voor de doelgroep. Reclame-uitingen met een aanbieding waarvoor de prospectusplicht geldt moeten eerlijk zijn over de risico's. Dit wordt getoetst met behulp van gedragswetenschappelijk onderzoek.

6. Duurzame verbetering van de kwaliteit van accountantcontroles

- ▶ De AFM onderzoekt de voortgang van de verandertrajecten, kwaliteitswaarborgen en kwaliteit van wettelijke controles bij (een deel van de) OOB-accountantorganisaties.
- ▶ De AFM voert met de belangrijke stakeholders nationaal en internationaal discussie over de factoren die de kwaliteit van wettelijke controles positief en negatief beïnvloeden.

7. Tegengaan van witwassen en andere financieel-economische criminaliteit

- ▶ De AFM handhaaft bij beleggingsondernemingen, beleggingsinstellingen en financiële dienstverleners de eisen uit de Wet ter voorkoming van

witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet.

- ▶ De AFM onderzoekt de betrouwbaarheid van (mede) beleidsbepalers en de integere en beheerste bedrijfsvoering bij vergunninghouders op grond van de Wet financieel toezicht en de Wet toezicht accountantorganisaties en handhaven waar nodig.
- ▶ De AFM voert bij een gegronde aanleiding hertoetsingen uit op de betrouwbaarheid van (mede)beleidsbepalers van ondertoezichtstaande ondernemingen.
- ▶ De AFM doet onderzoek naar de meldplicht van ongebruikelijke transacties voor beleggings-ondernemingen en -instellingen en naar het gebruik van de systematische integriteits-risicoanalyse (SIRA) bij vergunninghouders.

Prioriteit 2: Het versterken en vernieuwen van het toezicht door gericht te investeren in technologie en methodieken

De AFM richt zich in 2019 op de implementatie en besteding van datagedreven toezicht. De AFM maakt in toenemende mate gebruik van expertise op het gebied van forensisch verantwoorde E-Discovery. Dit betekent dat digitale gegevens effectief worden veiliggesteld en vervolgens op een (juridisch) verantwoorde wijze worden verwerkt. Hierdoor kunnen onderzoeken versneld worden uitgevoerd. De AFM richt zich daarnaast op de risicobeheersing bij financiële ondernemingen ten aanzien van snelle technologische veranderingen, het monitoren van consumentengedrag en de cultuur binnen een organisatie.

Prioriteit 3: Het vergroten van de effectiviteit, efficiëntie en wendbaarheid van de organisatie van de AFM

In 2019 zet de AFM haar activiteiten op versterking van de besturing, risicomanagement, procesbeheersing door. Ontwikkelingen in HR zijn van belang om te kunnen uitgroeien tot een datagedreven gedragstoezichthouder en daarbij is het van belang dat de ICT deze ambitie voldoende kan ondersteunen.

HVG Law

Over HVG Law

HVG Law LLP (HVG Law) is een toonaangevend advocaten- en notarissenkantoor met hoogwaardige juridische dienstverlening. Onze advocaten en (kandidaat-)notarissen zijn actief op alle rechtsgebieden die voor het bedrijfsleven, aandeelhouders en overheden relevant zijn. Met vestigingen in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht en Legal Desks in New York en San Jose (USA), zijn wij in staat u passende oplossingen te bieden voor al uw juridische vraagstukken. In Nederland heeft HVG Law een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP en maakt onderdeel uit van het global EY Law netwerk.

hvglaw.nl

HVG Law is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335658 en is geregistreerd bij het Nederlandse handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24433164.

© 2019 HVG Law LLP

Deze publicatie is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie aanvaardt HVG Law geen aansprakelijkheid. Evenmin kunnen aan de inhoud van deze publicatie rechten worden ontleend.